

ŠTA URADITI AKO SMATRATE DA STE IZLOŽENI UZNEMIRAVANJU?

ZAUSTAVIMO seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje

 Znajte svoja prava – Upoznajte se s propisima (npr. Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini i Smjernicama za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja na fakultetima u BiH).

 Suočite se sa osobom koja vas uznemirava – jasno i čvrsto recite osobi koja vas uznemirava da je njeno ponašanje uvredljivo, naglasite da niste zainteresirani, i da želite da s tim ponašanjem odmah prestane. Dajte do znanja osobi koja vas uznemirava da ćete poduzeti daljnje mjere ako ne zaustavi takvo ponašanje. Moguće je da ta osoba ne shvata da je određeno ponašanje uvredljivo. Ako za vas nije prihvatljivo da se direktno obratite toj osobi, možete joj napisati pismo ili e-mail, ili zamoliti nekog trećeg da joj kaže da zaustavi svoje neprimjereno ponašanje.

 Potražite informacije i podršku – Savjetnici/e za pitanja seksualnog uznemiravanja mogu vam dati podršku i savjet o internoj politici ili procedurama. Obratite im se. Oni vam mogu pomoći da riješite svoje bojazni i neželjenu situaciju.

 Znajte svoje lične granice – Shvatite šta je za vas u redu, a šta nije u redu u ofesionalnom okruženju.

 Vodite detaljnu evidenciju – Važno je voditi evidenciju o incidentima uznemiravanja. Zabilježite šta se desilo, vrijeme, datum, mjesto, ko je bio prisutan, kako ste se osjećali zbog toga, te kako je to utjecalo na vaš život. Evidenciju je poželjno držati van radnog prostora, na sigurnom mjestu. Osim toga, poželjno je voditi pismeni trag o svim neželjenim incidentima/radnjama, koji može biti od posebne koristi prilikom pokretanja odgovarajućih sudskih i/ili upravnih postupaka zaštite.

 ŠTA GOD DA ODLUČITE, ZAPAMTITE...
Ne krivite sebe – Seksualno uznemiravanje nije nešto što možete sami izazvati. Ne odlažite – Odlaganjem djelovanja u slučajevima seksualnog uznemiravanja samo se povećava vjerovatnoća da će se uznemiravanje nastaviti.

 Ne oklijevajte da zatražite pomoć – Šutnom omogućavate da se seksualno uznemiravanje nastavi. Posotoje dobre šanse da vi niste jedina žrtva. Ako progovorite, možda ćete spriječiti uznemiravanje i drugih osoba.

ŠTA JE SEKSUALNO I RODNO ZASNOVANO UZNEMIRAVANJE?

Seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje je neželjeno ponašanje koje osoba na koju je ovo ponašanje usmjereno nije izazvala ili tražila te ga je smatrala ponižavajućim ili uvredljivim.

Seksualno uznemiravanje je neželjeno/

neprimjereno ponašanje seksualne prirode, zbog kojeg se određena osoba osjeća uvrijeđeno, poniženo ili zastrašeno. Neželjeno ponašanje mora sadržavati seksualni element, konotaciju ili implikaciju kako bi se okvalificiralo kao ponašanje seksualne prirode. Seksualno uznemiravanje može se sastojati od različitih oblika verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode koje osoba koja je izložena ovom ponašanju ne želi.

Rodno zasnovano uznemiravanje je neželjeno i neprimjereno ponašanje u vezi sa pripisanim rodom osobe, kojim se omalovažava, ponižava ili vrijeđa osoba u njenom svojstvu kao muškarca ili žene. Podrazumijeva neželjeno verbalno, neverbalno i/ili fizičko ponašanje vezano uz pripadnost osobe određenom rodu. Prema tome, predstavlja vrstu uznemiravanja koje se vrši zbog rodni uloga žena i muškaraca u društvu, odnosno rodni uloga koje se smatra da žene i muškarci trebaju da vrše.

SAVJETNIK/CA ZA PREVENCIJU SEKSUALNOG I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA

Obratite se Savjetniku/ci ako smatrate da ste izloženi seksualnom ili rodno zasnovanom uznemiravanju.

RASPROSTRANJENOST SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA

Procjene se zasnivaju na anonimnim istraživanjima i one ukazuju na to da je 30 do 50% žena i 10% muškaraca u Evropi doživjelo neki oblik seksualnog uznemiravanja.

30-50%

**ŽENA U EVROPI
JE DOŽIVJELO
NEKU VRSTU
SEKSUALNOG
UZNEMIRAVANJA**

10%

**MUŠKARACA U
EVROPI JE
DOŽIVJELO NEKU
VRSTU
SEKSUALNOG
UZNEMIRAVANJA**

Izvor:
"Sexual harassment at the workplace in the European Union" (Brussels: European Commission, 1998).

SMJERNICE ZA PREVENCIJU SEKSUALNOG I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA

Smjernicama za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja Univerziteta u Bosni i Hercegovini iskazuje se posvećenost principima ravnopravnosti spolova i stvaranju atmosfere uzajamnog poštovanja u kojoj studenti i studentice, akademsko osoblje i zaposleni rade i stječu znanja.

Smjernice se temelje na Zakonu o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini, te na Zakonu o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine. Pored navedenih zakona, Smjernice se oslanjaju i na Zakon o visokom obrazovanju, te na Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine.

Ukoliko već niste upoznati sa Smjernicama, preuzmite svoj primjerak na:
FKN – <https://goo.gl/YBYuQ1>
FPN – <https://goo.gl/1mMuQD>
PF – <https://goo.gl/aD5xg6>